

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/38/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8315211100
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8315211100.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v právnej veci žalobkyne: J. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XX, XXX XX U., právne zastúpenej: JUDr. Janou Šepeľovou, advokátkou, so sídlom Námestie slobody 13/25, 066 01 Humenné, IČO: 50 495721, proti žalovaným: 1) F. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXXX/XXX, XXX XX W., právne zastúpenému: JUDr. Slavomírom Hrubíšaškom, advokátom, so sídlom Pugačevova 1, 066 01 Humenné, IČO: 35 458 976, 2) T. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXXX/XX, XXX XX U., o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o odvolaní žalovaného v prvom rade a žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 11C/362/2015 - 302 dňa 07.07.2021, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o trovách konania vo vzťahu medzi stranami sporu, vo výrokoch o trovách konania vo vzťahu medzi Slovenskou republikou, žalobkyňou a žalovaným v 1.rade.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol:

I. Súd zrušuje podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaného v prvom a druhom rade k pozemku - parcele EKN č. XXX - orná pôda o výmere 4 266 m², zapísanej na liste vlastníctva č. XXX, katastrálneho územia U..

II. Do výlučného vlastníctva žalobkyne J. N., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom U. XX prikazuje parcelu CKN XXX/XX o výmere 1406 m² - orná pôda a parcelu č. XXX/XX o výmere 704 m² - orná pôda, katastrálneho územia U.a, ktoré parcely boli vytvorené geometrickým plánom č. XXC/XXX/XXXX-X/XXXX I.. L. L. úradne overeným dňa 22.4.2021 pod č. Y.-XXX/XXXX Okresným úradom W., katastrálnym odborom.

III. Do výlučného vlastníctva žalovaného v prvom rade F. W., nar. XX.X.XXXX, bytom T. XXXX/XXX, W. prikazuje parcelu č. XXX/XX o výmere 703 m² - orná pôda a parcelu č. XXX/XX o výmere 1407 m² - orná pôda, katastrálneho územia U., ktoré parcely boli vytvorené geometrickým plánom č. XXC/XXX/XXXX-X/XXXX I.. L. L. úradne overeným dňa 22.4.2021 pod č. Y.-XXX/XXXX Okresným úradom W., katastrálnym odborom.

IV. Geometrický plán č. XXC/XXX/XXXX-X/XXXX, úradne overený dňa 22.4.2021 pod číslom Y.-XXX/XXXX je neoddeliteľnou súčasťou tohto rozsudku.

V. Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému v druhom rade ako náhradu za jeho spoluvlastnícky podiel sumu 1 150 eur do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Žalovaný v prvom rade je povinný zaplatiť žalovanému v druhom rade ako náhradu za jeho spoluvlastnícky podiel sumu 1 150 eur do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

VII. Náhradu trov konania súd stranám nepriznáva.

VIII. Priznáva Slovenskej republike nárok na náhradu nákladov na znalecké dokazovanie proti žalobkyni v rozsahu 1/3.

IX. Priznáva Slovenskej republike nárok na náhradu nákladov na znalecké dokazovanie proti žalovanému v prvom rade v rozsahu 1/3.

X. Priznáva Slovenskej republike nárok na náhradu nákladov na znalecké dokazovanie proti žalovanému v druhom rade v rozsahu 1/3.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou voči pôvodným žalovaným (pôvodne žalovaný v druhom rade T. W., nar. XX.X.XXXX) domáhala zrušenia podielového spoluvlastníctva k parcele č. CKN č. XXX - orná pôda o výmere 4 266 m², zapísanej na LV č. XXX, katastrálneho územia U., prikázania predmetnej nehnuteľnosti do jej vlastníctva s povinnosťou vyplatiť žalovanému v prvom rade sumu 202,10 eur a vtedy žalovanému v druhom rade sumu 67,36 eur. Zároveň žiadala, aby jej žalovaní uhradili trovy konania.

Žalovaný v prvom rade a pôvodný žalovaný v druhom rade podali dňa 11.12.2015 prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrenie. Návrh žalobkyne nepovažujú za dôvodný a žalobkyňa bez akéhokoľvek právneho dôvodu navrhuje zbaviť žalovaných ich vlastníctva. Vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 03.02.2016 právny zástupca žalovaných uviedol, že žalobkyňa navrhuje vyvlastniť pozemok žalovaných bez preukázania zákonného dôvodu na takýto zásah do vlastníctva. Zbavenie vlastníctva žalovaných je pre žalobkyňu lukratívnym a pohodlným spôsobom získania pozemku, pričom absentuje akýkoľvek verejný záujem.

Podaním doručeným súdu dňa 10.2.2016 zobrala žalobkyňa svoju žalobu voči pôvodne žalovanému v druhom rade späť a žiadala v tejto časti konanie zastaviť. Zároveň navrhla, aby súd zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu a prikázal nehnuteľnosť do vlastníctva žalobkyne a zároveň ju zaviazal uhradiť žalovanému sumu 269,46 eur.

3. Uznesením č. 11C 362/2015 zo dňa 28.04.2016 súd prvej inštancie pribral do konania znalca z odboru poľnohospodárstva, odvetvie odhad hodnoty poľnohospodárskej pôdy a vypracovaním znaleckého posudku poveril I.. T. C.. Znalec predložil súdu dňa 25.07.2016 znalecký posudok č. X/XXXX, kde všeobecnú hodnotu predmetnej nehnuteľnosti určil na sumu 782,38 eur. Celková hodnota nehnuteľnosti tak predstavovala sumu 795,66 eur.

Uznesením č. 11C 263/2015 zo dňa 30.09.2016 súd prvej inštancie pripustil zmenu žalobného petitu tak, že súd ruší podielové spoluvlastníctvo strán sporu k pozemku, parcela EKN č. XX - orná pôda o výmere 4266 m², ktorý je zapísaný na LV č. XXXX, katastrálneho územia U. a nehnuteľnosti prikazuje do výlučného vlastníctva žalobkyne s povinnosťou zaplatiť žalovanému sumu 265,22 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Uznesením č. 11C 362/2015 zo dňa 20.6.2018 súd konanie voči žalovanému v druhom rade T. W. zastavil a pripustil, aby do konania na strane žalovaného vstúpil T. L., nar. X.XX.XXXX ako žalovaný v druhom rade.

Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 11C/362/2015-172 zo dňa 30.11.2018 tak, že zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu k pozemku - parcele č. CKN XXX, orná pôda o výmere 4 266 m², zapísanej na liste vlastníctva č. XXX, katastrálneho územia U., nehnuteľnosť prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne a zaviazal ju uhradiť žalovaným v prvom a druhom rade sumu 265,22 eur a náhradu trov konania stranám nepriznal. Následne Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 2Co/41/2019-210 zo dňa 19.02.2020 zrušil rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Súd prvej inštancie uznesením č. 11C 362/2015 zo dňa 12.1.2021 vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru geodézie, kartografie a katastra nehnuteľnosti a vypracovaním znaleckého posudku poveril I.. L. L.. Znalcovi uložil povinnosť vypracovať geometrický plán a rozdeliť spornú nehnuteľnosť tak, aby vznikli dve samostatné polovice resp. rozdeliť podiel žalovaného v druhom rade medzi žalobkyňu a žalovaného v prvom rade.

Z predloženého znaleckého posudku vyplývalo, že susediacu parcelu č. XXX/XX užíva žalobkyňa. Aby sa predišlo ďalším sporom medzi stranami sporu, súd prvej inštancie podielové spoluvlastníctvo strán sporu zrušil a do výlučného vlastníctva žalobkyne prikázal parcely, ktoré susedia s parcelou, ktorú užíva žalobkyňa a to parcelu č. XXX/XX o výmere 1 406 m² a parcelu č. XXX/XX o výmere 704 m², celková výmera 2110 m² a do výlučného vlastníctva žalovaného v prvom rade prikázal parcelu č. XXX/XX o výmere 703 m² a parcelu č. XXX/XX o výmere 1407 m², celková výmera 2 110 m². Keďže nehnuteľnosť bolo možné rozdeliť tak, aby bola zachovaná úžitkovosť nehnuteľnosti, aj dodržaný zákon, súd prvej inštancie vykonal vyporiadanie podielového spoluvlastníctva rozdelením veci a nie podľa návrhu žalobkyne a protinávrhu žalovaného v prvom rade prikázanim veci len jednému spoluvlastníkovi. Súd prvej inštancie za primeranú náhradu považoval sumu 2300 eur. Za takúto sumu žalobkyňa odkúpila od žalovaného v prvom rade jeho podiel v roku 2014, s takouto cenou súhlasili aj žalovaný v prvom a druhom rade. Preto súd prvej inštancie zaviazal žalobkyňu uhradiť žalovanému v druhom rade náhradu za jeho podiel vo výške 1 150 eur a žalovaného v prvom rade rovnako zaviazal uhradiť žalovanému v druhom rade sumu 1 150 eur a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O trovách konania rozhodol, že je namieste nepriznať náhradu trov konania žiadnej zo strán sporu, keďže žalobkyňa a žalovaný v prvom rade mali záujem, aby vec bola prikázaná do ich výlučného vlastníctva a bolo na úvahe súdu, akým spôsobom rozhodne. Vo veci bol vypracovaný znalecký posudok I. L. L. a odmena bola znalcovi priznaná zo štátnych prostriedkov. Keďže vypracovanie znaleckého posudku bolo potrebné pre rozdelenie nehnuteľnosti, a teda na prospech všetkých strán sporu súd prvej inštancie každú zo strán sporu zaviazal uhradiť Slovenskej republike náklady na znalecké dokazovanie v rozsahu 1/3.

5. V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu vo výrokoch o náhrade trov konania odvolanie žalovaný v prvom rade. Namietal, že konanie má inú vadu, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nesprávny procesný postup súdu a súd nesprávne posúdil vec náhrady trov a nákladov. Uviedol, že geometrický plán znalca I. L. L., bolo nutné vykonať iba kvôli žalobkyňi. Ak by súhlasila, rozdelenie pôvodnej parcely, z troch častí patriacich trom podielovým spoluvlastníkom, na dve časti patriace dvom podielovým spoluvlastníkom, geometrickým plánom ale mimo súdne, by to vyšlo lacnejšie. Preto nech žalobkyňa znáša aj tú 1/3, ktorou súd zaviazal žalovaného v prvom rade. Poukázal, že mal 100 % úspech na veci. Obhájal si zákonným spôsobom svoje vlastníctvo a získal, podľa výšky svojho podielu, zákonným spôsobom podiel tretieho spoluvlastníka. Navrhol v tejto časti rozsudok zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie s pokynom na náhradu trov konania 100 % žalovanému v prvom rade žalobkyňou.

6. V zákonom stanovenej lehote podala proti uzneseniu vo výrokoch o náhrade trov konania odvolanie žalobkyňa. Uviedla, že podaním žaloby vyriešila celkovú situáciu, mala najväčšie náklady a je nespravodlivé, aby jej tieto trovy neboli aspoň sčasti uhradené. Taktiež keďže žalobkyňa už raz platila odmenu znalcovi I. L. Š. za vypracovanie geometrického plánu, ktorý mal slúžiť na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva všetkých spoluvlastníkov, pričom žalovaní F. W. a T. W. súhlasili, aby objednávku podala žalobkyňa, je nespravodlivé a odporujúce dobrým mravom, aby ešte znášala aj trovy znaleckého dokazovania v súdnom konaní. Navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie alternatívne, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie v napadnutej časti tak, že žalobkyňi priznal voči žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu a zrušil výrok o priznaní nároku Slovenskej republiky na náhradu nákladov na znalecké dokazovanie proti žalobkyňi v rozsahu 1/3 v celom rozsahu. Taktiež aby jej priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

7. Žalovaný v prvom rade sa vyjadril k odvolaniu žalobkyne. Uviedol, že žalobkyňa podala zmätočný návrh. Žalovaný v prvom rade mal 100 % úspech na veci. Rovnaký úspech 100 % mal v odvolacom konaní. Geometrický plán znalca I. L. L., bolo nutné vykonať iba kvôli žalobkyňi. Pri dohode, mohol použiť ten, ktorý dal vyhotoviť žalovaný v prvom rade.

8. Žalovaný v druhom rade sa vyjadril k odvolaniu žalobkyne. Bol nemilo prekvapený, že má zaplatiť za vypracovanie znaleckého posudku, keďže ho dala vypracovať sudkyňa. Je názoru, že náhradu za vypracovanie by mal znášať samotný štát. Žalobkyňa a žalovaný v prvom rade sa medzi sebou „naťahovali“ o jeho pozemok a on bol pozorovateľ. Z tohto dôvodu znalečné majú znášať oni dvaja alebo samotný štát. Vždy bol ústretový súdu ako aj žalobkyňi a žalovanému v prvom rade, avšak k vzájomnej dohode nikdy nedošlo a tento spor musel nakoniec vyriešiť súd.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolania žalovaného v prvom rade a žalobkyne nie sú dôvodné.

10. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je nepochybne aj nárok na náhradu trov konania. Obsahom práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy je aj právo na rozhodnutie o trovách konania, respektíve o náhrade trov konania v súlade so zákonom.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym zistením skutkového stavu a nesprávnym právnym zistením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

12. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

13. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

14. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

15. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. Podľa § 260 CSP, ak súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie, pri rozhodovaní o náhrade výdavkov spojených s vykonaním tohto dôkazu sa riadi ustanoveniami osobitného predpisu.

17. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t. j. ak sa jeho žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov buď pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Ak je pomer úspechu obidvoch strán zhruba rovnaký, súd rozhodne, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

18. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa domáhala, aby súd zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu k parcela CKN č. XXX - orná pôda o výmere 4 266 m², zapísanej na LV č. XXX, katastrálneho územia U. (sporná nehnuteľnosť), prikázal ju do jej výlučného vlastníctva a zaviazal vyplatiť žalovaným v prvom a druhom rade po 265,22 eur. Žalovaný v prvom rade podal protinávrh, ktorým žiadal, aby súd zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu k spornej nehnuteľnosti a vec prikázal do jeho vlastníctva s tým, že on vyplatí žalobkyňu a žalovanému v druhom rade sumu 1 000 eur. V priebehu konania súhlasil žalovaný v prvom rade, aby bol podiel žalovaného v druhom rade rozdelený medzi žalobkyňu a žalovaného v prvom rade, pričom každý z nich by vyplatil žalovanému v druhom rade sumu 1 150 eur.

19. Ohliadkou zo dňa 30.03.2021 na mieste samom bolo zistené, že spornú nehnuteľnosť je možné rozdeliť, pretože k nehnuteľnosti je prístup po poľnej ceste. Rozdeliť nehnuteľnosť bolo možné tak, že podiel žalovaného v druhom rade sa rozdelí medzi žalobkyňu a žalovaného v prvom rade, pričom žalovaný v druhom rade nemal voči takémuto vysporiadaniu námietky. Súd prvej inštancie za týmto účelom uznesením č. 11C 362/2015 zo dňa 12.01.2021 dal vypracovať znalecký posudok znalcom I. L., ktorý vypracoval geometrický plán a spornú nehnuteľnosť rozdelil na štyri parcely, a to CKN XXX/XX o výmere 1 406 m², parcelu č. XXX/XX o výmere 704 m², parcelu č. XXX/XX o výmere 703 m², parcelu č. XXX/XX o výmere 1407 m². Keďže spornú nehnuteľnosť bolo možné rozdeliť tak, aby bola zachovaná úžitkovosť nehnuteľnosti, aj dodržaný zákon, súd prvej inštancie vykonal vypořádanie podielového spoluvlastníctva rozdelením veci a nie podľa návrhu žalobkyne a protinávrhu žalovaného v prvom rade prikázal veci len jednému spoluvlastníkovi.

20. V spore sa navzájom vyvážili úspech a neúspech sporových strán a súd prvej inštancie správne rozhodol, keď žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania, a to aj s prihliadnutím na aplikáciu ust. § 257 CSP.

21. V prípade trov dôkazu, ktoré nie sú preddavkované, platí štát, iba ak to ustanovuje zákon (trovy tlmočenia podľa § 155 ods. 3 CSP), musí súd nevyhnutne zohľadniť aj záujmy osoby, ktorej trovy dôkazu bezprostredne vzniknú. Pokiaľ nemôžu byť tieto trovy vysporiadané zo zloženého preddavku, je oprávnená osoba odkázaná na konečnú náhradu trov konania proti konkrétnej sporovej strane v režime § 262 CSP. Tou je spravidla procesne neúspešná strana alebo strana, ktorá zavinila zastavenie konania. Ak nevznikne právo na náhradu trov konania žiadnej zo strán, uloží súd povinnosť nahradiť trovy dôkazu strane, ktorá vykonanie dôkazu navrhla, resp. v záujme ktorej bol vykonaný dôkaz bez návrhu. (Pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s.905).

22. V posudzovanom prípade sa odvolací súd stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že vypracovanie znaleckého posudku bolo nevyhnutné pre rozdelenie spornej nehnuteľnosti. Strany musia v súvislosti so znaleckým dokazovaním zohľadniť, že štát vo všeobecnosti neznáša trovy dôkazu vrátane trov znaleckého dokazovania (uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 12.09.2019, sp. zn. II. ÚS 236/2019). Je potrebné prisvedčiť súdu prvej inštancie, že vypracovanie znaleckého posudku bolo na prospech všetkých strán, a preto má Slovenská republika nárok na náhradu nákladov od každej zo strán sporu po 1/3.

23. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, výhrady žalovaného v prvom rade a žalobkyne vo vzťahu k napadnutým výrokom rozsudku, prezentované v odvolaniach neobstoja. Odvolací súd stotožňujúc sa so závermi súdu prvej inštancie rozsudok v jeho napadnutých výrokoch, postupom vyplývajúcim z § 387 CSP, ako vecne správne potvrdil.

24. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s § 262 ods. 1, § 396 ods. 1 CSP a náhradu trov odvolacieho konania stranám sporu nepriznal podľa § 255 a nasl. CSP.

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).